

107359 - De voorgenomen verwijdering van de leerling is redelijk vanwege de ontstane onrust en onveiligheid als gevolg van gebeurtenissen waar de leerling bij betrokken was. Het aanbod van twee andere scholen is redelijk omdat deze voldoende nabij zijn.

ADVIES

in het geding tussen:

mevrouw A, wonende te B, verzoekster,
gemachtigde: de heer mr. M.R. de Kok

en

Stichting C gevestigd te D, het bevoegd gezag van christelijke basisschool E te B, verweerder
gemachtigde: de heer mr. C.J. Verhaart

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 14 juli 2016 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over het voorgenomen besluit van verweerder van 21 juni 2016 om F van E te verwijderen. Het verzoek richt zich bovendien op het definitief verwijderingsbesluit van 24 augustus 2016.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend op 25 augustus 2016.

Op 1 september 2016 heeft verzoekster aanvullende stukken ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 6 september 2016 te Utrecht.

Verzoekster was ter zitting aanwezig en werd vergezeld door G, vader van F, en H, wijkcoach, daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig I, voorzitter College van Bestuur, J, directeur van E, K, teamleider schoolmaatschappelijk werk, en L, intern begeleider van E, daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Namens het samenwerkingsverband C waren aanwezig M, schoolcontactpersoon, en N, regiomanager.

2. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van F, geboren op 1 juni 2011. F is sinds juni 2015 leerling van E (de school). Het schooljaar 2015-2016 zat hij in groep 1.
2. Op 7 april 2016 heeft een voorbijganger de leerkracht van F erop gewezen dat twee leerlingen, waaronder F, met elkaar op het schoolplein seksueel getinte handelingen pleegden.
3. De school heeft vanwege de verklaring die F hierover heeft afgelegd aan zijn leerkracht een melding gedaan bij Veilig Thuis en schoolmaatschappelijk werk ingeschakeld. Voorts heeft de school met de ouders van beide kinderen over het voorval gesproken.

4. Bij e-mail van 16 april 2016 heeft verzoekster aan de school meegedeeld F van school te willen halen omdat iedereen van het voorval op de hoogte bleek te zijn.
5. Op 19 april 2016 heeft de school in een gesprek met verzoekster haar op de hoogte gesteld van de verklaring die F zijn leerkracht had gegeven.
6. Op 11 juni 2016 meldde een moeder van een andere leerling van de school in een e-mail aan school dat haar zoontje had verteld dat hij moest meedoen met seksuele spelletjes van F.
7. Op 13 juni 2016 heeft de school F voor twee dagen geschorst. Dezelfde dag heeft de school gesproken met de moeder die de melding had gedaan. Haar zoontje had meerdere namen genoemd van leerlingen die bij de spelletjes betrokken waren. De school heeft vervolgens die betrokken ouders geïnformeerd.
8. Op 14 juni 2016 heeft de school verzoekster verzocht om F tot de zomervakantie niet naar school te laten gaan. Verzoekster heeft F daarop thuis gehouden.
9. Bij e-mail van 20 juni 2016 heeft de gemachtigde van verzoekster de school verzocht om de (voorgenomen) verwijdering ongedaan te maken en F weer toe te laten tot de school.
10. Bij e-mail van 21 juni 2016 heeft de directeur aan de gemachtigde van verzoekster meegedeeld dat er sprake is van een voornemen tot verwijdering en verzoekster verzocht om F thuis te houden in het belang van F en de rust en continuïteit van het onderwijs op school.
11. Op 14 juli 2016 heeft verzoekster het geschil voorgelegd aan de Commissie.
12. Bij brief van 24 augustus 2016 heeft verweerder aan verzoekster meegedeeld dat F met ingang van 26 augustus 2016 definitief van school wordt verwijderd en dat er twee scholen zijn, O en P, beide te D, die bereid zijn F toe te laten.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Nadat F voor twee dagen was geschorst, is hij niet meer tot de school toegelaten. Dit komt neer op een feitelijke verwijdering. Inmiddels is er sprake van definitieve verwijdering en het verzoek dient beschouwd te worden als mede daarop gericht.

Het (voorgenomen) besluit tot verwijdering van F kan niet in stand blijven. Verweerder heeft niet zorggedragen voor een ononderbroken leerproces en heeft onvoldoende voldaan aan zijn zorgplicht omdat er geen andere thuisnabije passende school is waar F naar toe kan. Daarnaast heeft verweerder onvoldoende onderzoek gedaan naar hetgeen is voorgevallen. Na de melding van de ouder op 11 juni 2016 heeft er geen zorgvuldig onderzoek plaatsgevonden. F zou de initiator zijn en de andere kinderen dwingen niets over de spelletjes te vertellen. Echter, slechts één kind heeft dit verklaard. In de andere verklaringen – als die al als verklaringen kunnen worden geduid – komt dit niet terug. De rol van twee kinderen, die mede als initiator zijn genoemd, is niet duidelijk, hierover is niets bekend. Ook zijn de spelletjes niet waargenomen door een leerkracht. Verzoekster en F zijn niet gehoord door de school, ook niet naar aanleiding van de e-mail van 11 juni 2016. De school had de aangevoerde incidenten tot op de bodem moeten onderzoeken, eventueel met inzet van een externe deskundige die ervaring heeft met dergelijke situaties. Tot

die tijd had verweerder geen drastische maatregelen moeten nemen, mede gelet op de leeftijd van de betrokken leerlingen. Indien was gebleken dat er seksuele spelletjes hadden plaatsgevonden, had verweerder maatregelen moeten treffen in de zin van extra toezicht, het vergroten van de veiligheid en lessen over je eigen lichaam, zoals de school nadien heeft gedaan. Door de wijze waarop de school nu heeft gehandeld – door F er als enige uit te pikken – heeft F geen enkele kans meer gekregen en is de onrust op en rond de school alleen maar vergroot. B is een klein dorp waar iedereen elkaar kent waardoor ook buiten de school het handelen van de school consequenties heeft.

Het is voor verzoekster praktisch en financieel niet haalbaar om F dagelijks onderwijs te laten volgen op één van de twee scholen die verweerder inmiddels bereid heeft gevonden om F toe te laten. Bovendien gaan verzoekster en de vader van F scheiden en wil verzoekster met F verhuizen naar een woning buiten B. De kans dat die woning op redelijke afstand van de scholen in D zal zijn, is klein. F zou dan twee keer geconfronteerd worden met een nieuwe school hetgeen verzoekster gelet op de toch al onrustige situatie niet bevorderlijk acht voor F. Verweerder heeft onvoldoende geprobeerd om de andere (openbare) basisschool in B bereid te vinden om F toe te laten. Dat zou in ieder geval tijdelijk een betere optie zijn.

F heeft op dit moment geen extra (onderwijs)ondersteuning nodig. Er gaat een intake plaatsvinden bij Q, een ggz-instelling, en dan zal worden bekeken wat welk gezinslid nodig heeft en zal een plan worden opgesteld. Zeer waarschijnlijk zal er ambulante begeleiding komen voor het gezin. Er zal geen verder onderzoek plaatsvinden naar het gedrag van F omdat niet vaststaat dat hij de aanstichter is van de beschreven spelletjes. Dit laatste is immers niet onderzocht en staat dus niet vast.

Standpunt verweerder

Op 7 april 2016 meldde een voorbijganger aan de leerkracht van F dat zij had gezien dat twee jongetjes op het schoolplein aan elkaars piemeltje likten. F was een van deze jongetjes. De juf heeft hierop met beide leerlingen gesproken. F bevestigde dat dit was gebeurd. Hij vertelde dat zijn vader dit 's nachts ook bij hem deed maar dat hij dit niet mocht vertellen. Na het voorval in april 2016 is met alle betrokkenen gesproken en op dat moment leek het om een incident te gaan. Na april, toen F's vader uit huis was gegaan, trad er een gedragsverandering op bij F. Hij werd rustiger. Afgezien van de melding bij Veilig Thuis en de inschakeling van schoolmaatschappelijk werk heeft verweerder geen extra maatregelen getroffen. Daartoe bestond op dat moment geen aanleiding. Verzoekster gaat er in haar verzoekschrift aan voorbij dat dit incident in april 2016 wel heeft plaatsgevonden. Door de melding in juni 2016 over min of meer hetzelfde gedrag, schoot de school in een veiligheidsmodus en stelde een onderzoek in. Daarom is F geschorst. Nadat de school op 13 juni 2016 had gesproken met de ouder die de melding had gedaan, heeft de school de ouders benaderd van de kinderen die volgens de melder ook bij de spelletjes betrokken zouden zijn. De school heeft de ouders gevraagd om met hun kind te praten en de school te informeren over hetgeen de kinderen zouden vertellen. Aan het eind van de tweede schorsingsdag bleek er erg veel los te komen. Daarom heeft de school verzoekster verzocht om F tot de zomervakantie thuis te houden. Verweerder is zich ervan bewust dat een leerling in het basisonderwijs niet langer dan een week mag worden geschorst maar meent dat hier sprake is van een uitzonderlijke situatie waardoor van de wet mag worden afgeweken.

Van de verhalen van de kinderen zijn verklaringen opgesteld. Uit de gesprekken bleek dat in totaal negen kinderen in meer of mindere mate bij deze spelletjes waren betrokken. Het bleek steeds om een groepje van vier kinderen te gaan en F werd steeds als initiator aangewezen. Hij dwong de kinderen mee te doen met de spelletjes. Wanneer ze dat niet deden, mochten ze niet op zijn feestje komen dat rond die tijd zou plaatsvinden. Op 15 juni 2016 vond overleg plaats tussen school en onder meer de zedenpolitie en jeugdbescherming. Geen van de gesprekspartners heeft de school geadviseerd om met F en zijn moeder over de voorvallen in gesprek te gaan.

Vanwege de veiligheid en de rust op school is het niet mogelijk dat F weer naar school komt. De school is handelingsverlegen omdat het gevoel van veiligheid van medeleerlingen van F niet kan worden gegarandeerd waardoor de rust en continuïteit van het onderwijs in gevaar kan komen. Ook het welbevinden van F zal bij voortzetting van zijn schoolcarrière op E in gevaar zijn. Daarvoor is er teveel gebeurd. Bovendien heeft er nog geen behandeling van F plaatsgevonden, hetgeen een waarborg voor de veiligheid zou kunnen inhouden.

Vanwege de commotie rond F is het ook niet wenselijk dat hij op de andere (openbare) basisschool in het dorp wordt geplaatst. B is een kleine, gesloten gemeenschap die ernstig is geschokt door de incidenten. Beide scholen liggen op ongeveer 100 meter afstand van elkaar en zijn daardoor ook van elkaars gebeurtenissen op de hoogte. Verweerder heeft ook contact gehad met die school, maar die was ook van mening dat het beter leek om buiten B naar een passende onderwijsplek te zoeken. Verweerder heeft twee van zijn andere basisscholen aangewezen om – indien F wordt aangemeld – hem aan te nemen. Beide basisscholen hebben verklaard daartoe bereid te zijn. Deze scholen zijn buiten B de dichtstbijzijnde scholen voor F en met het openbaar vervoer goed te bereiken. Mocht dit financieel voor verzoekster problematisch zijn, dan kan verweerder hierin wellicht nog iets betekenen. Over de andere scholen heeft verweerder geen contact gehad met verzoekster.

Na de melding in juni 2016 heeft verweerder extra maatregelen getroffen. Er is een onderwijs-assistent in de groep gekomen, speelplekken zijn meer open gemaakt waardoor er meer zicht is op het spelen en er zijn lessen gekomen waarin aandacht wordt geschonken aan het eigen lichaam, ook in relatie naar anderen.

Verweerder is het ermee eens dat de Commissie het definitieve verwijderingsbesluit bij de beoordeling betreft.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid/ontvankelijkheid

Het geschil is voorgelegd op het moment dat er sprake was van een voornemen tot verwijdering. Daarna heeft verweerder een definitief verwijderingsbesluit genomen. Ter zitting hebben partijen ermee ingestemd dat de Commissie ook het definitieve verwijderingsbesluit beoordeelt. Gelet op het feit dat aan de Commissie geschillen kunnen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling is de Commissie bevoegd van het geschil kennis te nemen. Nu verzoekster voorts tijdig het geschil aan de Commissie heeft voorgelegd, is zij ontvankelijk in haar verzoek.

Het verwijderingsbesluit

Op grond van artikel 40 lid 11 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) dient het bevoegd gezag voordat tot verwijdering van de leerling wordt overgegaan, de betrokken groepsleraar te horen. Gebleken is dat dit is gebeurd. Gesteld noch gebleken is dat er (andere) formele bezwaren kleven aan het besluit.

De Commissie overweegt dat het bevoegd gezag een discretionaire bevoegdheid heeft als het gaat om het nemen van een (voorgenomen) besluit om een leerling van school te verwijderen. Als gevolg hiervan heeft het bevoegd gezag een zekere eigen vrijheid bij de waardering van de ernst van de gedragingen van F en de in geding zijnde rust en veiligheid op school. De Commissie beoordeelt daarom of verweerder in redelijkheid het besluit tot definitieve verwijdering van F heeft kunnen nemen.

Verzoekster wijst erop dat er geen grond is om tot verwijdering van F over te gaan omdat er onvoldoende en onjuist onderzoek is gedaan naar de door verweerder aangevoerde gebeurtenissen. Hoezeer de Commissie ook begrip heeft voor de intense fase waarin verzoekster en F zich bevinden, hoezeer ook de Commissie begrip heeft voor de aarzelingen bij verzoekster over de door diverse instanties, waaronder de school en jeugdzorg, gekozen aanpak van de situatie rond F, er kan niet aan worden voorbij gegaan dat uiteindelijk een situatie is ontstaan van onrust en het gevoel van onveiligheid op school. Als gevolg van de omvang van de door verweerder aangevoerde incidenten, waarbij voldoende aannemelijk is dat F bij die incidenten betrokken is geweest, en de al genoemde onrust en onveiligheid, heeft verweerder zowel de belangen van F als die van de school en haar leerlingen tegen elkaar afgewogen en besloten om F niet meer toe te laten tot de school. Er was volgens verweerder een dusdanige situatie ontstaan dat terugkeer van F op school zowel wat betreft zijn eigen positie binnen de school als de rust op school niet meer reëel te achten was. Naar het oordeel van de Commissie is deze beslissing, gebaseerd op een gedegen afweging van belangen en gebaseerd op een aannemelijke situatie van onrust en onveiligheid, niet onredelijk geweest. Verweerder heeft aldus in redelijkheid kunnen besluiten F niet langer toe te laten tot de school en tot (voorgenomen) verwijdering over te gaan.

Andere school

Op grond van artikel 40 lid 11 WPO vindt definitieve verwijdering van een leerling niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Verweerder heeft twee (reguliere) basisscholen bereid gevonden F toe te laten. Daarmee heeft verweerder in beginsel voldaan aan de op hem rustende verplichting van artikel 40 lid 11 WPO. Dat kan anders zijn indien verzoekster argumenten aanvoert op grond waarvan moet worden aangenomen dat het aanbod van het bevoegd gezag met betrekking tot de scholen, die bereid zijn F toe te laten als leerling, als niet reëel moet worden bestempeld. Een algemene verplichting tot het voeren van overleg met verzoekster over de scholen waar F mogelijk naar toe zou kunnen, is niet in artikel 40 lid 11 WPO of de toelichting op dit artikel opgenomen. Het achterwege laten van

dergelijk overleg zal dan ook in de regel niet leiden tot gegrondheid van een bezwaar tegen de verwijderingsbeslissing. Verzoekster heeft niet zodanige omstandigheden naar voren gebracht, dat zulk overleg ten aanzien van de school voor F niet achterwege mocht blijven. Evenmin heeft verzoekster andere omstandigheden naar voren gebracht die tot de conclusie moeten leiden dat het aanbod niet reëel is. In afwachting van de mogelijke verhuizing van verzoekster zal F toch ook een school moeten bezoeken, nog los van de vraag of dit argument van invloed is op de passendheid van het aanbod van verweerder. Ook is de afstand van huis naar de voorgestelde school/scholen beperkt, zodat van een reëel aanbod kan worden gesproken. Derhalve komt de Commissie tot het oordeel dat verweerder voldaan heeft aan zijn uit artikel 40 lid 11 WPO voortvloeiende verplichting om een andere school voor F te vinden alvorens definitief tot verwijdering over te gaan.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 26 september 2016 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. E. Hoeksma en drs. W.D. Hajonides van der Meulen, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris